

växternas invandring i Sverge inföll för omkring 48,000 år sedan. Därpå började klimatet att mildras allt mer och mer, björk-, furu- och ekskogar trängde fram över den svenska jorden, samtidigt med att det växttäckte, vars blomprakt än i dag gläder våra ögon, började utbreda sig över vårt land.

Så till vida är det ju en ljus och tilltalande saga, som torvmossarna förtälja oss. Men de veta även att berätta oss något annat, om en svunnen tid, visserligen icke en guldålder, men i alla fall en period då klimatet i Sverge var betydligt mildare än nu. Torvmossarna lämna nämligen även otvetydiga vittnesbörd om att Sverges klimat under de senaste årtusendena undergått en märkbar försämring, och vad värre är, alla tecken tyda på, att denna försämring pågår än i dag.

Att klimatet i Sverge en gång varit varmare än vad det är nu, framgår med en viss sannolikhet redan därav, att man i mellersta Sverges och södra Finlands torvmossar på många ställen funnit väl bibehållna frukter av sjönöten, som numera ej hinner mogna sina frukter i dessa trakter. Torvmossarna visa även, att *eken vid denna tid gick betydligt mycket längre norrut i Sverge än vad den gör nu* och att den bildade stora skogar i mellersta Sverge och i södra Finland, där den nu saknas eller endast uppträder i enstaka träd.

Det säkraste vittnesbördet om en i senare tid inträdd klimatförsämring lämnas emellertid av has-selns forntida utbredning i Sverge. Just i dessa